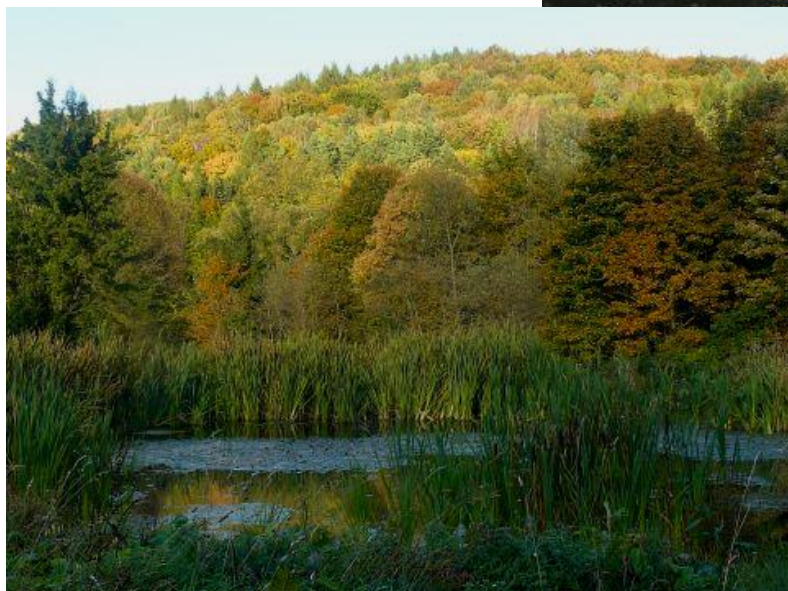

- także na stronie:

www.wisloka.tarnow.pl

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku według badań monitoringowych

Tarnów, kwiecień 2014

ZAWARTOŚĆ:

I. Monitoring wód w zlewni Wisłoki w roku 2013

- 1. Nowe zasady prowadzenia monitoringu wód*
- 2. Sieć monitoringu wód w zlewni Wisłoki w roku 2013*

II. Ocena jakości wód zlewni rzeki Wisłoki w roku 2013

- 1. Klasyfikacja jednolitych części wód*
- 2. Ocena stanu/potencjału ekologicznego w jednolitych częściach wód*
- 3. Ocena obszarów chronionych*
- 4. Ocena stanu chemicznego*
- 5. Ocena stanu wód*
- 6. Ocena spełniania wymagań określonych dla wód w obszarach chronionych*
 - A. Jakość wód według wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia*
 - B. Ocena zagrożenia wód eutrofizacją ze źródeł komunalnych*
- 7. Ocena stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki*

III. Podsumowanie i wnioski

Źródła

I. Monitoring wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku

1. Nowe zasady prowadzenia monitoringu wód.

Rok 2013 był pierwszym w cyklu wodnym 2010-2015, w którym badania prowadzono w nowej sieci w sposób określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych*. (Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1550). W rozporządzeniu uszczegółowiono dotychczasowe cele monitoringu diagnostycznego, operacyjnego i badawczego oraz wprowadzono 2 nowe rodzaje monitoringu:

- monitoring spełnienia dodatkowych wymagań określonych dla obszarów chronionych,
- monitoring długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń ulegających bioakumulacji.

Monitoring obszarów chronionych prowadzony jest w jednolitych częściach wód: ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę pitną, przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych, przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, w tym wyznaczonych w ramach sieci Natura 2000, narażonych na eutrofizację ze źródeł rolniczych lub komunalnych oraz w obszarach przeznaczonych do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym. Cele monitoringu, poza określeniem stanu wód, są zróżnicowane w zależności od rodzaju obszaru:

- **monitoring wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności** – ocena spełniania wymagań ustanowionych w odrębnych przepisach oraz możliwość odpowiedzi na pytanie czy wystarczająco są chronione źródła wody ujmowanej,
- **monitoring wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych** - ocena spełniania wymagań ustanowionych w odrębnych przepisach oraz uzyskanie danych do sporządzenia profilu wody w kąpieliskach,
- **monitoring obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, w tym wyznaczonych w ramach sieci Natura 2000** – obserwacja i ocena sumy oddziaływań zanieczyszczeń wód na chronione siedliska i gatunki, które mogą mieć wpływ na ich długofalowe rozmieszczenie i obfitość ich populacji w obrębie obszaru,
- **monitoring wód narażonych na eutrofizację ze źródeł rolniczych lub komunalnych** – ocena stopnia zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi pochodzącymi ze

źródeł rolniczych lub komunalnych,

- ***monitoring wód przeznaczonych do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym*** – ocena spełniania wymagań dla bytowania w warunkach naturalnych gatunków, które mają znaczenie ekonomiczne dla gospodarki kraju.

Uwaga. W Polsce nie wyznaczono obszarów do ochrony gatunków o znaczeniu ekonomicznym i ten rodzaj monitoringu nie jest prowadzony.

Monitoring długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń ulegających bioakumulacji – stałe obserwacje wybranych substancji priorytetowych w osadach dennych lub faunie i florze wodnej.

Dla prowadzenia badań, na podstawie których dokonywane będą oceny, ustanowiono nowe rodzaje punktów pomiarowo-kontrolnych:

- reprezentatywne punkty monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych,
- reprezentatywne punkty monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego grupy jednolitych części wód powierzchniowych, pod warunkiem, że jcw należą do tych samych kategorii wód (naturalne lub silnie zmienione), a żadna z jcw nie podlega oddziaływaniom antropogenicznym,
- reperowe punkty pomiarowo-kontrolne — wyłącznie dla jednolitych części wód takich jak jezioro i inny naturalny zbiornik wodny, których wykaz zawiera załącznik do rozporządzenia,
- punkty pomiarowo-kontrolne na potrzeby wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, których wykaz określają ustalenia międzynarodowe
- badawcze punkty pomiarowo-kontrolne na potrzeby prowadzenia monitoringu badawczego,
- punkty pomiarowo-kontrolne intensywnego monitorowania jednolitych części wód powierzchniowych płynących, w tym jednolitych części wyznaczonych jako silnie zmienione lub sztuczne - w ujściach rzek Przymorza oraz Wisły i Odry,
- punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu obszarów chronionych, lokalizowane wewnątrz lub powyżej obszaru chronionego, ustanawiane jako odrębny punkt pomiarowo-kontrolny lub w miejscu punktu reprezentatywnego,
- punkty analizy długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń ulegających bioakumulacji w osadach lub faunie i florze.

Nowością przyjętych w rozporządzeniu rozwiązań jest dopuszczenie możliwości, że punkt może składać się z kilku stanowisk pomiarowych, co pozwala na prowadzenie badań, zwłaszcza elementów biologicznych, zgodnie z wymogami metodyk, zapewniając wysoką ufność ocen. Zasadą kardynalną, jaką wprowadziło rozporządzenie jest możliwość lokalizacji tylko jednego punktu reprezentatywnego w danej jcw i sporządzania oceny stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód danej jcw w oparciu o wyniki badań z tego punktu.

Rozporządzenie określa również nowe zakresy badań dla poszczególnych rodzajów monitoringu, przy zachowaniu zasady wymaganej przez dyrektywę 2000/60/WE - możliwości określenia stanu/potencjału ekologicznego w każdym badanym punkcie. Ponadto, dla wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności, zgodnie z wymogami cytowanej dyrektywy, zakres badań ujednolicono z zakresem wymagany w uregulowaniach prawnych dla wód do spożycia.

2. Sieć monitoringu wód w zlewni Wisłoki w roku 2013.

W roku 2013 w zlewni Wisłoki funkcjonowały 3 rodzaje sieci monitoringu jednolitych części wód:

- **monitoring diagnostyczny** służący pozyskaniu spójnego całościowego obrazu stanu wód na obszarze zlewni,
- **monitoring operacyjny** prowadzony w jednolitych częściach wód zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu wód i służący kontroli zmian ich stanu, uzupełniony o monitoring stanu chemicznego w wybranych częściach wód,
- **monitoring obszarów chronionych** służący ocenie stopnia spełniania wymagań określonych dla jednolitych części wód w zależności od ich przeznaczenia oraz osiągnięcia przez nie celów środowiskowych.

Dla każdego rodzaju monitoringu określono odrębny zakres i częstotliwość badań w punktach pomiarowo-kontrolnych.

W 2013 roku sieć monitoringu wód zlewni Wisłoki tworzyło 17 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na 7 ciekach w 15 jednolitych częściach wód.

Wykaz punktów **pomiarowo-kontrolnych** wraz z określeniem rodzaju monitoringu prowadzonego w poszczególnych punktach zawiera tabela nr 1, natomiast lokalizację punktów przedstawiono graficznie na mapach.

Tabela nr 1. Sieć monitoringu wód powierzchniowych w zlewni Wisłoki w roku 2013

Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	Nazwa ppk	Kod ppk	Km Ppk	Rodzaj monitoringu
1.	Kłopotnica	PLRW200012218189	Potasówka - Folusz	PL01S1601_3266	1,1	MOPI
2.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW2000142181959	Wisłoka - Żółków	PL01S1601_1887	108,6	MO, MOEU
3.	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	Wisłoka - Żółków	PL01S1601_1887	108,6	MOPI
4.			Wisłoka - Gądk	PL01S1601_1888	105,5	MO, MOEU
5.	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	Ropa - Wysowa	PL01S1501_3415	74,1	MOPI
6.	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	Ropa - Szymbark	PL01S1501_1868	40,5	MOPI
7.	Jasiołka do Panny	PLRW200012218449	Jasiołka Stasanie	PL01S1601_1893	54,6	MD
8.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	Jasiołka - Szczepańcowa	PL01S1601_2221	28,5	MOPI
9.			Jasiołka - Jedlicze	PL01S1601_1894	17,6	MD
10.	Jasiołka od Chlebianki do ujścia	PLRW200014218499	Jasiołka - Jasło	PL01S1601_1896	0,3	MO, MOEU
11.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego	PLRW200015218719	Wisłoka - Pilzno	PL01S1601_1889	68,4	MO, MOEU
12.	Grabinka	PLRW200017218769	Grabinka - Dębica	PL01S1601_2217	1,6	MO, MOEU
13.	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	Wisłoka - Podgródzie	PL01S1601_1890	61,7	MOPI
			Wisłoka - Kozłów	PL01S1601_1899	49,7	MO, MOEU
14.	Rzeka	PLRW2000122187729	Rzeka - Kozłów1	PL01S1601_1898	1,6	MO, MOEU
15.	Dopływ z Wiktora	PLRW20006218872	Dopływ z Wiktora – Skrzyszów	PL01S1601_3302	0,2	MO, MOEU
16.	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	Wisłoka - Przeclaw	PL01S1601_1901	36,4	P
17.	Wisłoka od Pot. Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	Wisłoka - Wojsław	PL01S1601_1902	21,5	MOPI

Objaśnienia:

MD – monitoring diagnostyczny,

MO – monitoring operacyjny,

MOEU – monitoring zagrożenia wód eutrofizacją ze źródeł komunalnych,

MOPI – monitoring przydatności wód dla zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia,

P – monitoring stanu chemicznego.

Mapa. Sieć monitoringu wód powierzchniowych w zlewni Wisłoki w 2013 roku

II. Ocena jakości wód zlewni rzeki Wisłoki w roku 2013

1. Klasyfikacja jednolitych części wód

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych*(Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1549),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji* (Dz. U. Nr 257/2011 poz.1545),
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych - projekt z dnia 24.02.2014 r.*

Przeprowadzenie klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód wymaga stosowania obydwu rozporządzeń, ze względu na ich uzupełniające się zapisy.

Rozporządzenie w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego określa:

- elementy jakości dla klasyfikacji stanu i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych,
- definicje klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych,
- typy wód powierzchniowych z podziałem na kategorie wód.

Z kolei Rozporządzenie w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz projekt rozporządzenia zmieniającego określają:

- wartości graniczne wskaźników jakości wód, wchodzących w skład elementów biologicznych, fizyko-chemicznych, substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz standardy jakości stanu chemicznego,
- sposób klasyfikacji wskaźników jakości wód oraz jednolitych części wód

powierzchniowych,

- sposób interpretacji wyników badań wskaźników jakości wód,
- sposób oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych, w tym wód w obszarach chronionych,
- sposób prezentacji wyników klasyfikacji.

Ocena wód w obszarach chronionych wymaga również stosowania rozporządzeń określających wymagania dodatkowe:

- dla wód wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia,
- dla wód w kąpieliskach.

Klasyfikacji dokonuje się w punktach pomiarowo-kontrolnych i w jednolitych częściach wód.

Dokonanie klasyfikacji poszczególnych elementów musi zostać poprzedzone:

- oceną wiarygodności uzyskanych wyników badań i pomiarów,
- analizą porównawczą poszczególnych wartości stężeń z wartościami uzyskiwanymi we wcześniejszych okresach badawczych.

2. Ocena stanu/potencjału ekologicznego jednolitych części wód

Elementami jakości dla klasyfikacji stanu wód są: elementy biologiczne, hydromorfologiczne, fizykochemiczne i chemiczne.

Stan lub potencjał ekologiczny jest wynikiem klasyfikacji elementów biologicznych oraz wspierających je elementów hydromorfologicznych i fizyko-chemicznych łącznie z zanieczyszczeniami syntetycznymi i niesyntetycznymi.

Wynikiem klasyfikacji *elementów biologicznych* jest przypisanie im jednej z 5 klas, stanowiących określenie stanu lub potencjału tych elementów.

Od roku 2012 grupa elementów biologicznych obejmuje fitoplankton, fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe oraz ichtiofaunę. Dla wszystkich tych elementów ustalono standardy ekologiczne, a wartości dopuszczalne indeksów określono dla poszczególnych typów abiotycznych wód, w podziale na 5 klas jakości.

Elementy hydromorfologiczne obejmują m.in. ciągłość jednolitej części wód, strukturę i podłoże koryta, głębokość cieku, strukturę strefy nadbrzeżnej, zmiany stanów wód.

Szczególną wagę w toku oceny przywiązuje się do stopnia zachowania ciągłości jednolitej części wód i zapewnienia możliwości swobodnej migracji organizmów wodnych, co znajduje odbicie w przyjętych w rozporządzeniach kryteriach klasyfikacji. Rozporządzenie w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych przewiduje odrębne kryteria dla wód naturalnych, wód sztucznych lub silnie zmienionych i zbiorników zaporowych.

W przypadku wód naturalnych, klasę I otrzymują te jednolite części, w których reżim hydrologiczny, połączenie z wodami podziemnymi i warunki morfologiczne koryta odpowiadają warunkom niezakłóconym przez człowieka oraz w jcw nie występują bariery ograniczające migracje organizmów wodnych. Jeśli warunki te nie są spełnione jcw klasyfikowana jest w klasie II.

W przypadku wód sztucznych i silnie zmienionych:

- klasę I otrzymują jednolite części wód płynące, w których zmiany hydromorfologiczne dotyczą jedynie wahań przepływów spowodowanych pracą małych elektrowni wodnych lub działaniem zapór przeciwpowodziowych oraz jeziora lub inne naturalne lub sztuczne zbiorniki wodne, które są drogami wodnymi, a w każdej z tych jcw zapewniono możliwość migracji organizmów wodnych,
- klasę II – pozostałe silnie zmienione lub sztuczne części wód,
- zbiornikom zaporowym nadaje się klasę I, jeśli zapewniona jest możliwość przejścia dla organizmów wodnych lub zbiornik nie jest zlokalizowany na głównym ciągu szlaku ryb wędrownych. W pozostałych przypadkach jcw nadaje się klasę II potencjału ekologicznego.

Oceny elementów hydromorfologicznych nie dokonuje się w poszczególnych punktach pomiarowych sieci, a wyłącznie dla całej jednolitej części wód.

Elementy fizykochemiczne obejmują grupy wskaźników charakteryzujących: stan fizyczny, warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne oraz specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne. W wyniku klasyfikacji elementom tym przypisuje się jedną z 2 klas:

- klasę I określającą stan bardzo dobry,
- klasę II - stan dobry,
- jeśli stężenia badanych wskaźników przekraczają wartości dopuszczalne dla klasy II stan wód klasyfikuje się jako „*poniżej stanu dobrego*” (PSD) lub „*poniżej potencjału dobrego*” (PPD) .

Dla grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych ustalono jeden zakres wartości dopuszczalnych dla stanu bardzo dobrego i dobrego, wprowadzając zróżnicowane definicje tych stanów:

- stan bardzo dobry oznacza stan, w którym stężenia zanieczyszczeń syntetycznych są bliskie zeru lub poniżej granicy wykrywalności, natomiast stężenia zanieczyszczeń niesyntetycznych odpowiadają warunkom niezakłóconym,
- stan dobry - stężenia zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych nie przekraczają poziomów ustalonych dla nich w rozporządzeniu.

3. Ocena obszarów chronionych

Obszarami chronionymi w rozumieniu Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz ustawy Prawo wodne są:

- jednolite części wód wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym,
- części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych,
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk i gatunków, w tym wyznaczone w ramach sieci Natura 2000,
- obszary wrażliwe na substancje biogenne pochodzące ze źródeł rolniczych lub komunalnych.

Zgodnie z Planami gospodarowania wodami w dorzeczach obowiązującymi od roku 2010:

- w Polsce nie wyznaczono wód przeznaczonych do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym,
- wszystkie jednolite części wód wyznaczono jako obszary wrażliwe na substancje biogenne pochodzące ze źródeł komunalnych (zagrożone eutrofizacją ze źródeł komunalnych),
- w dorzeczu Górnej Wisły nie wyznaczono obszarów wrażliwych na substancje biogenne ze źródeł rolniczych,

W związku z powyższym, do roku 2015 wszystkie jednolite części wód w zlewni Wisłoki są zaliczane do obszarów chronionych jako obszary wrażliwe na substancje biogenne pochodzące ze źródeł komunalnych.

W ocenie stanu/potencjału ekologicznego wykorzystywane są wszystkie dostępne wyniki dla danej jednolitej części wód. Oznacza to, że jeśli w jednolitej części wód ustanowiono więcej niż 1 punkt pomiarowo-kontrolny, to do obliczenia wartości stężeń poszczególnych wskaźników przyjmujemy łącznie wyniki ze wszystkich punktów traktując je jak jeden zbiór danych.

4. Ocena stanu chemicznego

Stan chemiczny wód powierzchniowych określają stężenia substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających stanowiących zagrożenie dla środowiska wodnego.

Normy środowiskowe tych zanieczyszczeń dla poszczególnych kategorii wód (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych), ustalone w Dyrektywie 2008/105, a następnie przetransponowane do *rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód*, zostały określone dla stężeń średniorocznych i maksymalnych. Dopuszczalny poziom stężeń średniorocznych chroni wody przed zanieczyszczeniami długotrwałymi, natomiast stężeń maksymalnych – przed krótkotrwałymi.

Metodyka oceny stanu chemicznego wymaga, aby dla wszystkich substancji spełnione były równocześnie dwa warunki, a co za tym idzie o **dobrym stanie chemicznym** możemy mówić wyłącznie wtedy, kiedy stwierdzone stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają stężeń średniorocznych określanych przez średnią arytmetyczną oraz stężeń maksymalnych wyrażanych jako 90-percentyl obliczany z uzyskanych wyników. Jednolita część wód osiąga dobry stan chemiczny, jeżeli stężenia średnioroczne i maksymalne nie są przekraczane w żadnym z punktów pomiarowych. Wymogi te dotyczą zarówno jednolitych części wód w obszarach chronionych jak i poza nimi.

W przypadku wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności o dobrym stanie chemicznym mówimy wtedy, gdy w okresie badawczym żadne stężenie badanych substancji priorytetowych nie przekracza dopuszczalnych stężeń średniorocznych.

5. Ocena stanu wód

Stan wód jest wypadkową stanu lub potencjału ekologicznego i chemicznego, a określa go gorszy ze stanów. Sposób określania stanu wód przedstawia tabela.

		Stan chemiczny	
		Dobry	Poniżej dobrego
Stan / potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

Zgodnie z art.4.1c Ramowej Dyrektywy Wodnej celem środowiskowym dla wszystkich jednolitych części wód jest osiągnięcie do roku 2015 dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, a dla obszarów chronionych dodatkowo osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami dla tych obszarów ustanowionych. Ponieważ jest to warunek łączny, ocena stanu wód w obszarach chronionych jest wynikiową klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny spełniania wymagań dodatkowych.

Klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód dokonuje się:

- w punkcie pomiarowo-kontrolnym,
- w jednolitej części wód.

W przypadku kiedy jeden z elementów składowych oceny stanu – stan/potencjał ekologiczny, lub stan chemiczny zostanie sklasyfikowany jako niższy niż dobry, albo nie są spełnione dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych, stan wód określa się jako zły.

Procedurę tę stosuje się również w przypadku, kiedy brak jest klasyfikacji jednego z elementów składowych oceny stanu wód, a element klasyfikowany osiągnął stan niższy niż dobry lub nie zostały spełnione dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych.

6. Ocena spełniania wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych

A. Jakość wód Wisłoki według wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204/2002 poz.1728).*

Rozporządzenie ustala kategorie jakości wód w zależności od stopnia ich zanieczyszczenia i związanych z nim procesów uzdatniania jakim zanieczyszczone wody muszą być poddane w celu uzyskania wody przeznaczonej do spożycia. W rozporządzeniu określono wartości zalecane i dopuszczalne dla wskaźników fizycznych, chemicznych oraz bakteriologicznych i w zależności od wartości granicznych wskaźników jakości wody ustalono trzy kategorie:

- 1) **kategoria A1** - woda wymagająca prostego uzdatniania fizycznego, w szczególności filtracji oraz dezynfekcji;
- 2) **kategoria A2** - woda wymagająca typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnego, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, dezynfekcji (chlorowania końcowego);
- 3) **kategoria A3** - woda wymagająca wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji (ozonowania, chlorowania końcowego).

Zgodnie z art.50 ust.5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, wody powierzchniowe, które nie spełniają wymagań określonych w cytowanym na wstępie rozporządzeniu, nie mogą być wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Przy klasyfikacji nie uwzględnia się przekroczeń wartości granicznych wskaźników, jeżeli są one skutkiem powodzi lub innych klęsk żywiołowych albo wyjątkowych warunków pogodowych, takich jak intensywne opady atmosferyczne, intensywne topnienie śniegu albo wysokie temperatury powietrza.

Zgodnie z powyższym zapisem w ocenie wód odcinka ujściowego Wisłoki nie uwzględniono stężeń manganu, które w wyniku panujących w roku 2013 warunków hydrometeorologicznych przyjmowały wartości przekraczające dopuszczalne dla kategorii A2. Jest to tym bardziej uzasadnione, że na tym obszarze mangan jest zanieczyszczeniem pochodzenia geogenicznego.

W roku 2013 oceny jakości wód ujmowanych do celów zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w oparciu o wartości dopuszczalne określone w cytowanym wyżej rozporządzeniu, dokonano w punktach zlokalizowanych na Wisłocy, Ropie, Jasiołce i Kłopotnicy, które dostarczają wody w ilości powyżej 100 m³/dobę.

Ocena ta przedstawiała się następująco:

- nie stwierdzono wód kategorii A1,
- wody kategorii A2 stwierdzono w 3 jcw – Kłopotnicy (ppk Potasówka-Folusz), Wisłocy od Ryja do Dębownicy (ppk Wisłoka-Żółków) i Ropie do Zbiornika Klimkówka (ppk Wysowa),
- 4 jednolite części wód odpowiadały kategorii A3,
- nie stwierdzono wód poza kategoriami A1, A2 i A3.

We wszystkich badanych punktów o ocenie wód zadecydowały zanieczyszczenia bakteriologiczne tj. ilość bakterii grupy coli typu kałowego i ogólna ilość tych bakterii.

Zanieczyszczenie fizykochemiczne w żadnym z punktów nie przekraczały wartości dopuszczalnych dla kategorii A2.

W żadnym z punktów nie stwierdzono także przekroczeń stężeń substancji priorytetowych dopuszczalnych dla dobrego stanu chemicznego.

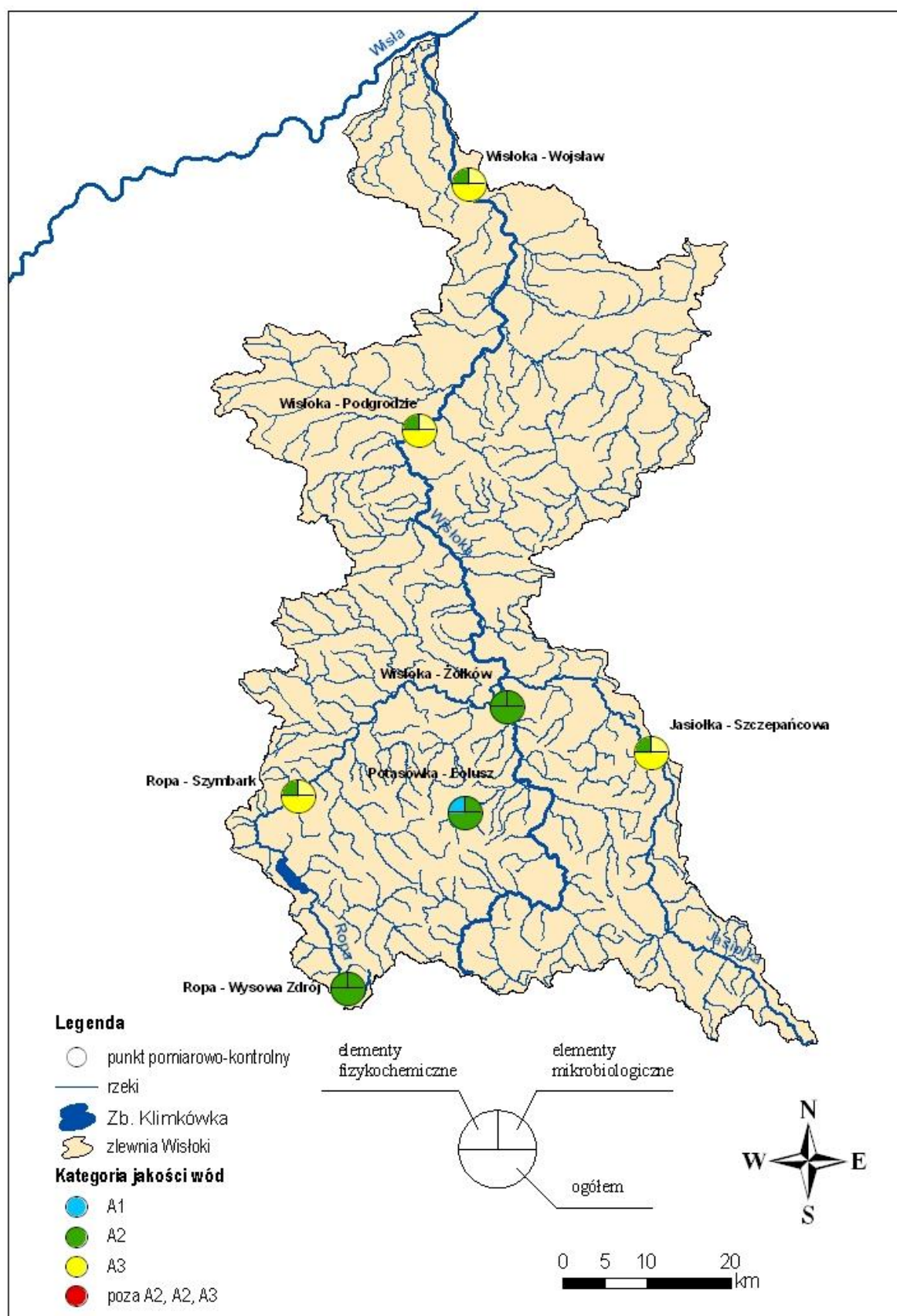
Wyniki oceny wraz ze wskaźnikami decydującymi o klasyfikacji wód powyżej ujęć wody zestawiono w tabeli nr 2 i zaprezentowano na mapie.

Tabela nr 2. Ocena jakości wód zlewni Wisłoki wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia
w punktach monitorowanych w 2013 roku
(wg rozporządzenia MŚ z dnia 27.11.2002r. – Dz.U.2002.204.1728)

Lp	Nazwa jcw	Kod ocenianej jcw	Kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Kategoria wg wskaźników fizyko-chemicznych	Wskaźniki decydujące o kategorii gorszej niż A1 w grupie wskaźników fizykochemicznych	Kategoria wg wskaźników mikrobiologicznych	Wskaźniki decydujące o kategorii w grupie wskaźników mikrobiologicznych	Kategoria ujmowanych wód
1.	Kłopotnica	PLRW200012218189	PL01S1601_3266	Potasówka - Folusz	A1	-	A2	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, liczba paciorkowców kałowych	A2
2.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW200014218199	PL01S1601_1887	Wisłoka - Żółków	A2	% nasycenia tlenem	A2	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, liczba paciorkowców kałowych	A2
3.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	PL01S1601_2221	Jasiołka - Szczepańcowa	A2	% nasycenia tlenem, fenole lotne	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, paciorkowce kałowe	A3
4.	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	PL01S1501_3415	Ropa - Wysowa	A2	fenole lotne	A2	bakterie grupy coli NPL, bakterie grupy coli typu kałowego NPL, paciorkowce kałowe (enterokoki)	A2
5.	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	PL01S1501_1868	Ropa - Szymbark	A2	BZT5, odczyn pH, fenole lotne	A3	bakterie grupy coli typu kałowego NPL	A3
6	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	PL01S1601_1890	Wisłoka - Podgródzie	A2	barwa, zawiesina ogólna, % nasycenia tlenem, OWO, azot Kjeldahla, fenole lotne, mangan	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego	A3
7	Wisłoka od Pot. Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	PL01S1601_1902	Wisłoka - Wojsław	A2	barwa, BZT5, ChZT-Cr, OWO, azot Kjeldahla, żelazo, mangan	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, liczba paciorkowców kałowych	A3

Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

Mapa. Ocena jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

B. Ocena stopnia zagrożenia wód eutrofizacją ze źródeł komunalnych

Ochrona wód przed eutrofizacją ma na celu zapobieżenie, zmniejszenie lub eliminację negatywnych następstw działań człowieka na faunę i florę, ziemię, wodę, powietrze i klimat, krajobraz oraz miejsca szczególnego zainteresowania, a także na zdrowie i jakość życia ludności. Ocena eutrofizacji zawiera się w ocenie stanu ekologicznego wód, ponieważ zwiększona dostawa związków biogenych i wzrost ich stężenia w wodach wywiera wpływ na stan elementów biologicznych i fizykochemicznych, co może skutkować nieosiągnięciem dobrego stanu ekologicznego wód.

Przyczyną eutrofizacji jest dopływ do wód związków biogenych:

- ze źródeł rolniczych (spływy powierzchniowe, nawożenie),
- ze źródeł komunalnych (zrzuty ścieków komunalnych).

Jak wspomniano wcześniej, na obszarze zlewni Wisłoki, tak jak w całym dorzeczu Górnej Wisły nie stwierdzono zagrożenia eutrofizacją ze źródeł rolniczych, natomiast wszystkie jednolite części wód uznane są za zagrożone eutrofizacją ze źródeł komunalnych.

Zakres wskaźników przyjętych do oceny obejmuje:

- elementy biologiczne (fitobentos)
- elementy fizykochemiczne (tlen rozpuszczony, BZT₅, ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny).

Jako wartości graniczne przyjęto granicę między stanem dobrym a umiarkowanym, a podstawą klasyfikacji są stężenia średnioroczne.

Ocenę stopnia zagrożenia eutrofizacją wód zlewni Wisłoki przeprowadzono w 25 jednolitych częściach wód.

Eutrofizację stwierdzono w 7 z nich: Libuszanka, Olszynka, Ropa poniżej ujścia Sitniczanki, Jasiołka od Panny do Chlebianki, Potok Chotowski, Dopływ z Wiktorca, Rzeka.

Wyniki oceny spełniania wymagań dla obszarów chronionych zawiera tabela nr 5.

7. Ocena stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki

Klasyfikację stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki wykonano w oparciu o wyniki badań monitoringowych uzyskane w roku 2013 w punktach pomiarowych sieci wojewódzkich i udostępnione przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w Rzeszowie i w Krakowie.

Klasyfikacja obejmuje:

- określenie klas dla poszczególnych wskaźników i grup wskaźników,
- określenie stanu elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w poszczególnych punktach pomiarowo-kontrolnych,
- określenie stanu elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód w jednolitych częściach wód.

Wykonane oceny objęły:

- stan ekologiczny w 11 punktach reprezentatywnych i w 12 jednolitych części wód,
- potencjał ekologiczny w 13 punktach pomiarowo- kontrolnych i w 13 jcw,
- stan chemiczny w 16 jcw,
- ocenę spełniania wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych w 25 jcw,
- stan wód w 19 jednolitych części wód.

Zgodnie z zasadą przyjętą w klasyfikacji wód przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w roku 2012, do oceny stanu wód przyjęto wyniki z okresu 2011-2013. Ponieważ badania prowadzone są w ustalonych cyklach 3- lub 6-letnich, wyniki uzyskane w danym roku badawczym obowiązują do czasu uzyskania wyników nowych, bardziej aktualnych. Przyjęcie tej zasady pozwala na bardziej spójną i kompleksową ocenę wód na obszarach zlewni, regionu wodnego czy dorzecza.

W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji stwierdzono, że:

- ❖ **16,0% jednolitych części wód (4 jcw) osiągnęło bardzo dobry stan ekologiczny,**
- ❖ **52,0% jednolitych części wód (13 jcw) osiągnęło dobry stan lub potencjał ekologiczny,**
- ❖ w 24,0% jednolitych części wód (6 jcw) stwierdzono stan lub potencjał umiarkowany,
- ❖ w 8,0% jednolitych części wód (2 jcw) stwierdzono stan/potencjał słaby (2 ppk),
- ❖ **nie stwierdzono wód o złym stanie lub potencjale ekologicznym,**
- ❖ większość jcw (15 z 16 badanych) osiągnęło dobry stan chemiczny, tylko w jcw Wisłoka od Dębownicy do Ropy w punkcie Gądky, stwierdzono stan zły ze względu na przekroczenia stężeń średniorocznych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych - sumy benzo(g,h,i)perylenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu,
- ❖ **dla 8 obszarów chronionych nie zostały spełnione dodatkowe wymagania,**
- ❖ **10 jednolitych części wód spośród ocenianych 19 tj. Wisłoka do Rzeszówki,**

Krempna, Zbiornik Klimkówka, Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki, Sękówka, Jasiołka do Panny, Wisłoka od Ropy do Potoku Chotowskiego, Wisłoka od Potoku Chotowskiego do Rzeki Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego oraz Wisłoka od Potoku Kielkowskiego do ujścia - osiągnęły dobry stan wód, pozostałe jcw w zlewni Wisłoki w roku 2013 były w stanie złym.

Dodatkowe wymagania nie zostały spełnione:

- w 4 obszarach ochrony siedlisk i gatunków należących do sieci Natura 2000,
- w 8 obszarach zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych.

Wszystkie obszary przeznaczone do poboru wód przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia spełniały ustanowione dla nich wymagania dodatkowe.

Oceny w punktach pomiarowo-kontrolnych i w jednolitych częściach wód przedstawiono w tabelach nr 3, 4 i 5 oraz na mapach.

Tabela nr 3. Klasyfikacja stanu ekologicznego w punktach pomiarowo – kontrolnych w roku 2013

Lp	Nazwa jcw,	Kod jcw	Kod ppk	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN WÓD
1.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW2000142181959	PL01S1601_1887	Wisłoka - Żółków	14	N	I	I	BARDZO DOBRY		
2.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW200014218199	PL01S1601_1888	Wisłoka - Gądk	14	N	I	II	DOBRY	PSD	ZŁY
3.	Jasiołka do Panny	PLRW200012218449	PL01S1601_1893	Jasiołka - Stasanie	12	T	I	I	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	DOBRY	DOBRY
4.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	PL01S1601_2221	Jasiołka - Szczepańcowa	14	N	I	I	BARDZO DOBRY		
5.			PL01S1601_1894	Jasiołka - Jedlicze			III	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
6.	Jasiołka od Chlebianki do ujścia	PLRW200014218499	PL01S1601_1896	Jasiołka - Jasło	14	N	II	I	DOBRY		
7.	Wisłoka od Ropy do Pot.Chotowskiego	PLRW200015218719	PL01S1601_1889	Wisłoka - Pilzno	15	T	I	I	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		
8.	Grabinka	PLRW200017218769	PL01S1601_2217	Grabinka - Dębica	17	T	I	I	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		
9.	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	PL01S1601_1890	Wisłoka - Podgrodzie	19	T	I	I	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		
10.			PL01S1601_1899	Wisłoka - Kozłów	19	T	I	I	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	DOBRY	DOBRY
11.	Rzeka	PLRW2000122187729	PL01S1601_1898	Rzeka - Kozłów1	12	N	III	PSD	UMIARKOWANY		ZŁY
12.	Dopływ z Wiktorca	PLRW20006218872	PL01S1601_3302	Dopływ z Wiktorca - Skrzyszów	6	N	IV	PSD	SŁABY		ZŁY
13.	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	PL01S1601_1901	Wisłoka - Przecław	19	T				DOBRY	

Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

Objaśnienia: PSD – poniżej stanu dobrego; PPD – poniżej potencjału dobrego

Tabela nr 4. Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód w jednolitych częściach wód w roku 2013

Lp	Nazwa jcw,	Kod jcw	Kod ppk	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Silnie zmniejszona lub sztuczna jcw (T/N)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN WÓD
1	Wisłoka do Rzeszówki	PLRW2000122181334	PL01S1601_1885	Wisłoka - Świątkowa	12	N	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
2.	Krempna	PLRW200012218136	PL01S1601_1885	Wisłoka - Świątkowa	12	N	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
3	Kłopotnica	PLRW200012218189	PL01S1601_3266	Potasówka - Folusz	12	N	I	I	I	BARDZO DOBRY		
4	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW2000142181959	PL01S1601_1887	Wisłoka - Żółków	14	N	I	I	I	BARDZO DOBRY		
5	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	PL01S1601_1888	Wisłoka - Gądk	14	N	I	I	I	BARDZO DOBRY	PSD	ZŁY
6	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	PL01S1501_1863	Ropa - Ujście Gorlickie	12	T	I	II	I	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		
7	Zbiornik Klimkówka	PLRW20000218239	PL01S1501_1871	Zbiornik Klimkówka - powyżej zapory	0	T	II	I	I	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
8.	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	PL01S1501_1865	Ropa - Biecz	14	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
9.	Sękówka	PLRW200012218269	PL01S1501_3236	Sękówka - ujście Gorlice	12	N	I	I	I	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOBRY
10	Libuszanka	PLRW2000122182769	PL01S1501_3237	Libuszanka - ujście Libusza Dolna	12	T	II	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
11	Olszynka	PLRW2000122182899	PL01S1601_1892	Olszynka - Święcany	12	N	III	I	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
12	Ropa od Sitniczanki do ujścia	PLRW200014218299	PL01S1601_1891	Ropa - Topoliny	14	T	IV	II	II	SŁABY		ZŁY
13	Jasiołka do Panny	PLRW200012218449	PL01S1601_1893	Jasiołka Stasianie	12	T	I	II	I	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
14	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	PL01S1601_1894	Jasiołka - Jedlicze	14	T	III	I	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku

Lp	Nazwa jcw,	Kod jcw	Kod ppk	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN WÓD
15	Jasiołka od Chlebianki do ujścia	PLRW200014218499	PL01S1601_1896	Jasiołka - Jasło	14	N	II	I	I	DOBRY		
16	Wisłoka od Ropy do Pot.Chotowskiego	PLRW200015218719	PL01S1601_1889	Wisłoka - Pilzno	15	T	II	II	I	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
17	Potok Chotowski	PLRW20006218729	PL01S1601_2233	Potok Chotowski - Chotowa	6	T	II	II	I	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
18	Grabinka	PLRW200017218769	PL01S1601_2217	Grabinka - Dębica	17	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		
19	Ostra	PLRW200012218749	PL01S1601_1897	Ostra - Łatoszyn	12	N	II	I	II	DOBRY		
20	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	PL01S1601_1899	Wisłoka - Kozłów	19	T	I	II	I	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
21	Rzeka	PLRW2000122187729	PL01S1601_1898	Rzeka - Kozłów1	12	N	III	I	PSD	UMIARKOWANY		ZŁY
22	Dopływ z Wiktorca	PLRW20006218872	PL01S1601_3302	Dopływ z Wiktorca - Skrzyszów	6	N	IV	I	PSD	SŁABY	DOBRY	ZŁY
23	Brzeźnica od Dopł. z Łączek Kucharskich do ujścia	PLRW200014218899	PL01S1601_1903	Brzeźnica - Brzeźnica	14	T	II	II	PPD	UMIARKOWANY		ZŁY
24	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	PL01S1601_1901	Wisłoka - Przecław	19	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
25	Wisłoka od Pot. Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	PL01S1601_1904	Wisłoka - Gawłuszowice	19	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY

Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

Objaśnienia: PSD – poniżej stanu dobrego; PPD – poniżej potencjału dobrego

Tabela nr 5. Ocena stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w roku 2013 wraz z uwzględnieniem spełniania wymagań dla obszarów chronionych.

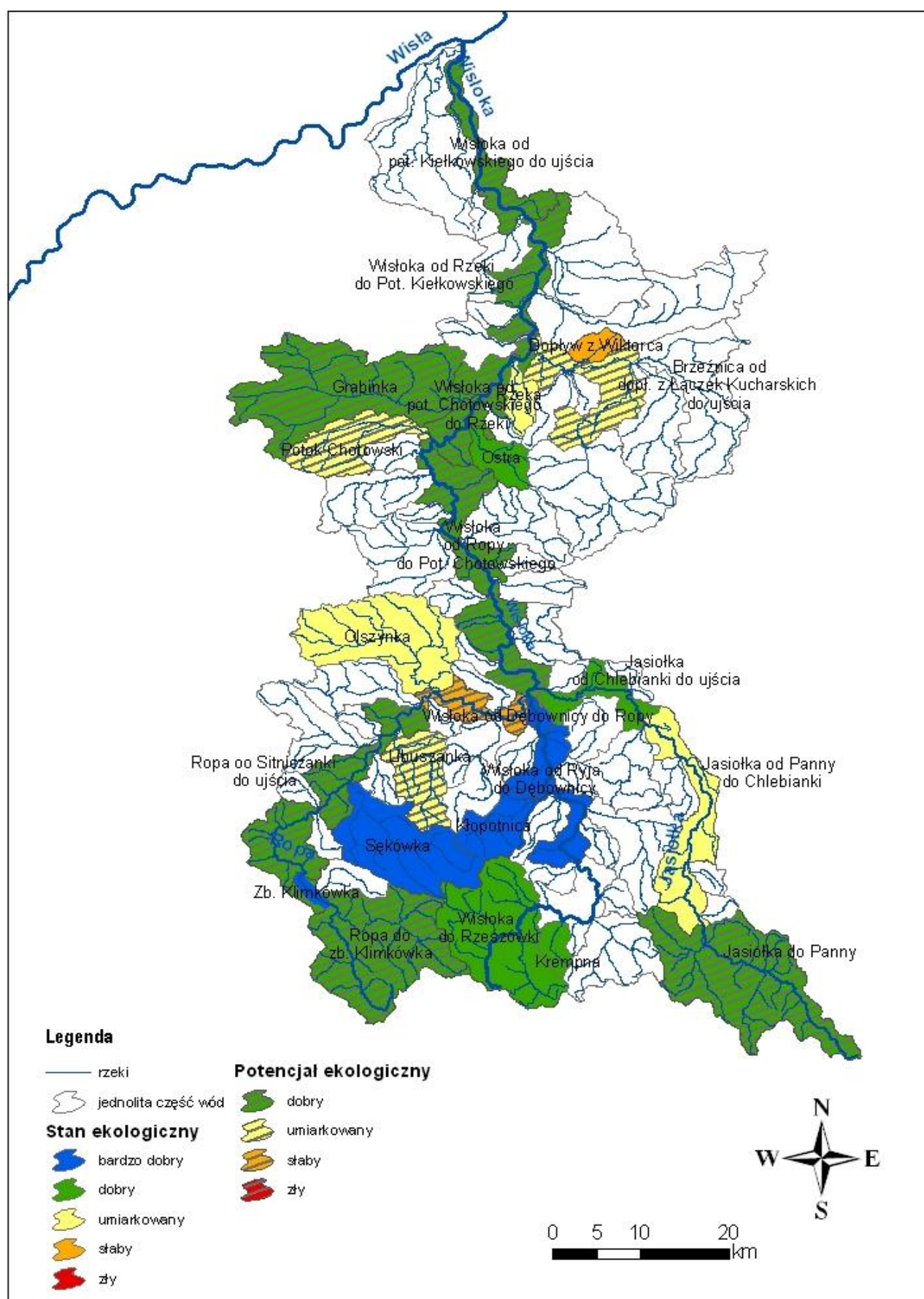
Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Ocena spełniania wymagań dla obszarów chronionych				ŁĄCZNA OCENA SPEŁNIENIA WYMAGAŃ DLA OBSZARÓW CHRONIONYCH	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
				Obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności	Obszary ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych			
1	2	3	4	5	6	7	10	11	13	14
1	Wisłoka do Rzeszówki	PLRW2000122181334	DOBRY		T		T	T	DOBRY	DOBRY
2	Krempna	PLRW200012218136	DOBRY		T		T	T	DOBRY	DOBRY
3	Kłopotnica	PLRW200012218189	BARDZO DOBRY	T	T		T	T		
4	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW2000142181959	BARDZO DOBRY		T		T	T		
5	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	BARDZO DOBRY	T	T		T	T	PSD	ZŁY
6	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	DOBRY (POWYZEJ DOBREGO)		T		T	T		
7	Zbiornik Klimkówka	PLRW20000218239	DOBRY (POWYZEJ DOBREGO)				T	T	DOBRY	DOBRY
8	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	DOBRY (POWYZEJ DOBREGO)	T	T		T	T	DOBRY	DOBRY
9	Sękówka	PLRW200012218269	BARDZO DOBRY		T		T	T	DOBRY	DOBRY
10	Libuszanka	PLRW2000122182769	UMIARKOWANY		N		N	N	DOBRY	ZŁY
11	Olszynka	PLRW2000122182899	UMIARKOWANY				N	N	DOBRY	ZŁY
12	Ropa od Sitniczanki do ujścia	PLRW200014218299	SŁABY		N		N	N		ZŁY
13	Jasiołka do Panny	PLRW200012218449	DOBRY (POWYZEJ DOBREGO)		T		T	T		
14	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	UMIARKOWANY	T	N		N	N	PSD	ZŁY

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku

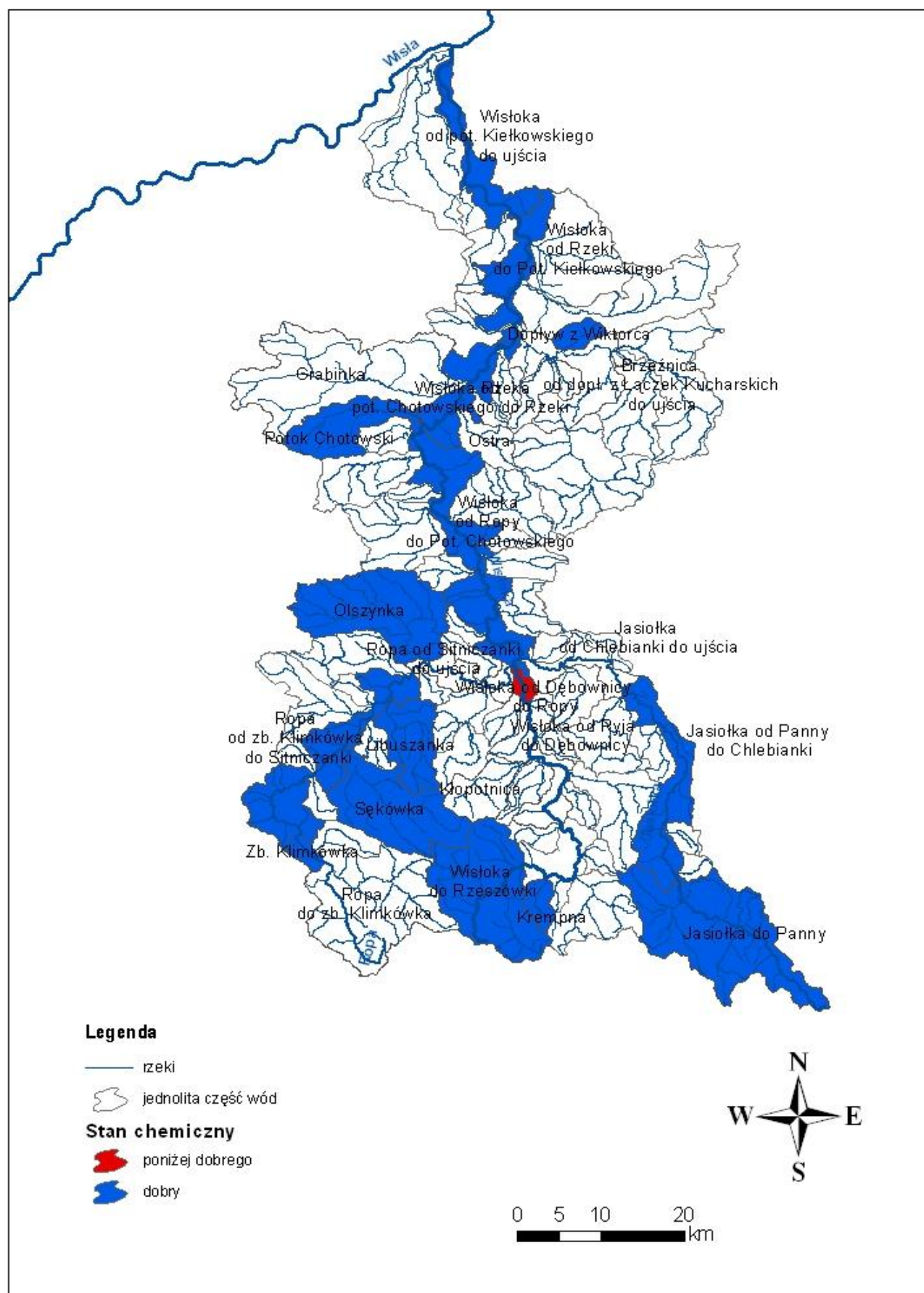
Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Ocena spełniania wymagań dla obszarów chronionych				ŁĄCZNA OCENA SPEŁNIENIA WYMAGAŃ DLA OBSZARÓW CHRONIONYCH	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
				Obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności	Obszary ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych			
1	2	3	4	5	6	7	10	11	13	14
15	Jasiołka od Chlebianki do ujścia	PLRW200014218499	DOBRY		T		T	T		
16	Wisłoka od Ropy do Pot.Chotowskiego	PLRW200015218719	DOBRY		T		T	T	DOBRY	DOBRY
17	Potok Chotowski	PLRW20006218729	UMIARKOWANY		N	N	N	N	DOBRY	ZŁY
18	Grabinka	PLRW200017218769	DOBRY		T		T	T		
19	Ostra	PLRW200012218749	DOBRY				T	T		
20	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	DOBRY / POWYŻEJ DOBREGO	T	T		T	T	DOBRY	DOBRY
21	Rzeka	PLRW2000122187729	UMIARKOWANY			N	N	N		ZŁY
22	Dopływ z Wiktorca	PLRW20006218872	SŁABY				N	N	DOBRY	ZŁY
23	Brzeźnica od Dopł. z Łączek Kucharskich do ujścia	PLRW200014218899	UMIARKOWANY				N	N		ZŁY
24	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	DOBRY / POWYŻEJ DOBREGO		T	T	T	T	DOBRY	DOBRY
25	Wisłoka od Potoku Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	DOBRY / POWYŻEJ DOBREGO	T	T		T	T	DOBRY	DOBRY

Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

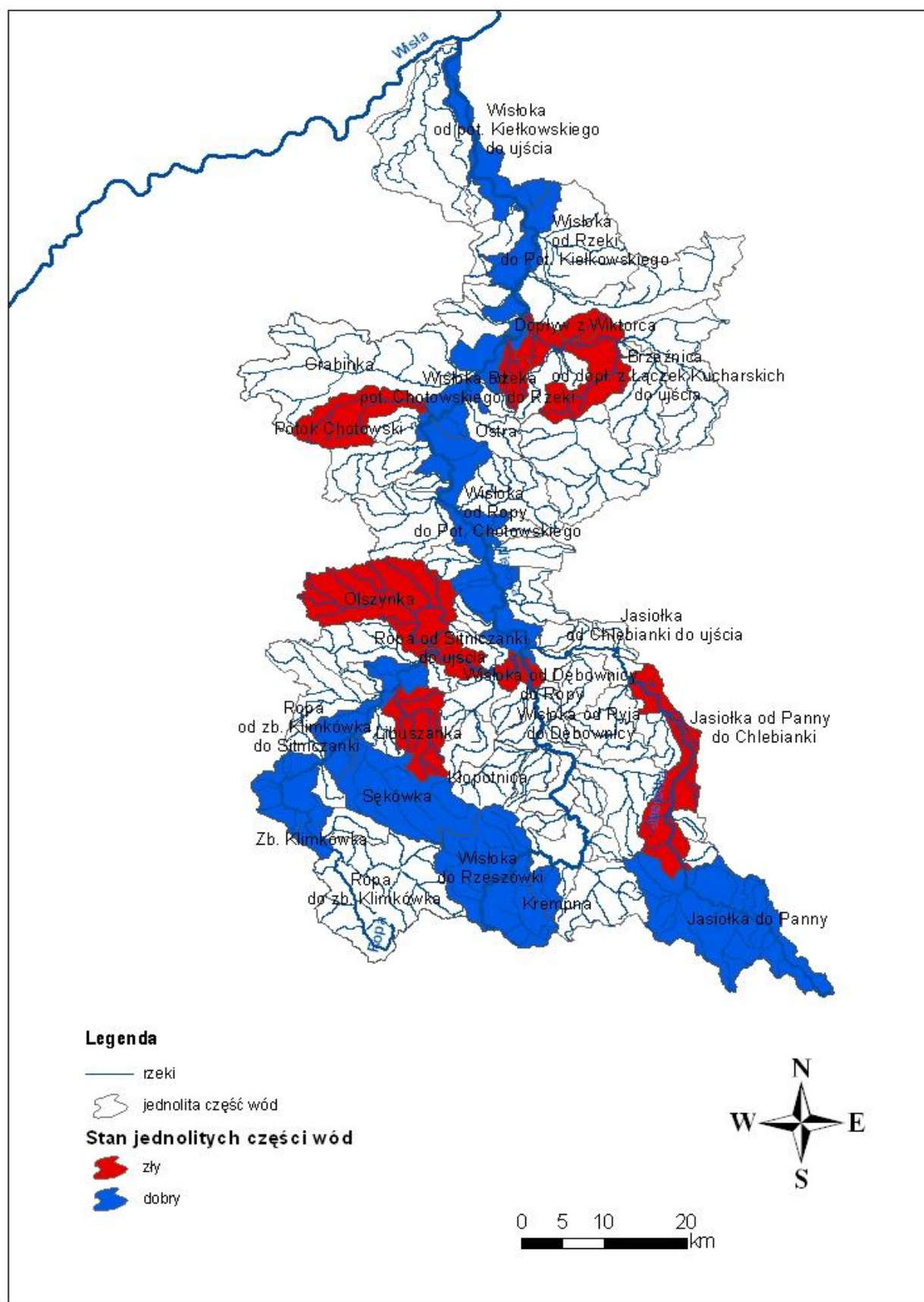
Mapa. Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku

Mapa. Stan chemiczny jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku

Mapa. Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2013 roku

III. Podsumowanie i wnioski

W roku 2013 badania monitoringowe prowadzono w 17 punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na 7 ciekach, w 15 jednolitych częściach wód.

Badania ukierunkowano głównie na:

- ocenę stanu wód zagrożonych oddziaływaniem źródeł punktowych i rozproszonych,
- ocenę spełniania wymagań i osiągnięcia celów środowiskowych w obszarach chronionych,
- pozyskanie spójnego całościowego obrazu stanu wód na obszarze zlewni.

Spośród 17 punktów sieci: w 2 przeprowadzono monitoring diagnostyczny, w 8 – monitoring operacyjny wraz z monitoringiem stopnia zagrożenia wód eutrofizacją ze źródeł komunalnych, w 7 - monitoring spełniania wymagań dla wód przeznaczonych do poboru wód ujmowanych dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w 1 – przeprowadzono wyłącznie monitoring stanu chemicznego.

Wyniki badań posłużyły do sporządzenia klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego, stanu wód oraz oceny spełniania wymagań w obszarach chronionych.

Zgodnie z zasadą obowiązywania wyników z lat poprzednich do czasu uzyskania wyników nowych (**zasada dziedziczenia**), oceny stanu wód wykonano w oparciu o wyniki z lat 2011-2013.

Wynik przeprowadzonych ocen przedstawia się następująco:

- wśród 25 klasyfikowanych jednolitych części wód:
 - **68,0 % jcw osiągnęło bardzo dobry i dobry stan lub potencjału ekologiczny,**
 - w 24,0% jcw stwierdzono stan lub potencjał umiarkowany,
 - w 8,0% jcw stwierdzono stan/potencjał słaby,
 - **nie stwierdzono wód o złym stanie lub potencjale ekologicznym,**
 - **większość jcw (15 z 16 badanych) osiągnęło dobry stan chemiczny,** tylko w jcw *Wisłoka od Dębownicy do Ropy* w punkcie *Gądk* stwierdzono stan zły ze względu na przekroczenia stężeń maksymalnych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych,
 - **10 jednolitych części wód spośród ocenianych 19 tj. Wisłoka do Rzeszówki, Krempna, Zbiornik Klimkówka, Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki, Sękówka, Jasiołka do Panny, Wisłoka od Ropy do Potoku Chotowskiego, Wisłoka od Potoku**

Chotowskiego do Rzeki Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego oraz Wisłoka od Potoku Kielkowskiego do ujścia- osiągnęły dobry stan wód, pozostałe jcw w zlewni Wisłoki w roku 2013 były w stanie złym,

- woda jednolitych części wód przeznaczonych do zaopatrzenia ludności musi być w większości poddawana wysokosprawnym procesom uzdatniania w 4 z 7 badanych jcw, na ujęciach zlokalizowanych na Jasiołce, w środkowym i dolnym biegu Wisłoki oraz w środkowym biegu Ropy, ze względu na stopień jej zanieczyszczenia mikrobiologicznego; wody Kłopotnicy, górnego biegu Wisłoki i górnego biegu Ropy mogą być poddawane typowemu uzdatnianiu fizycznemu i chemicznemu.

W roku 2013 nie stwierdzono wód, których stopień zanieczyszczenia uniemożliwia ich pobór do celów zaopatrzenia ludności.

- 4 spośród obszarów ochrony siedlisk i gatunków należących do sieci Natura 2000 nie spełniły określonych wymagań i nie osiągnęły celów środowiskowych,
- w 8 obszarach stwierdzono występowanie eutrofizacji spowodowanej zanieczyszczeniami ze źródeł komunalnych.

W stosunku do wyników badań z poprzednich lat stwierdzono dalszą poprawę stanu wód zlewni Wisłoki, tak w zakresie stanu/potencjału ekologicznego, jak i spełniania dodatkowych wymagań dla obszarów chronionych.

Fakt, że poprawa nastąpiła mimo niesprzyjających warunków hydrometeorologicznych wskazuje, że w zlewni Wisłoki jest to trend trwały.

Zwiększoną uwagę należy zwrócić na dopływy Wisłoki, które od kilku lat nie wykazują poprawy stanu wód i w tych obszarach powinny zostać zintensyfikowane działania naprawcze.

Źródła:

- [1] Ustawa z dnia 18.07.2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. Nr 115/2001 poz. 1229 zpz.),
- [2] Ustawa z dnia 20.07.1991 r. O Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. nr 77/91 poz.335 zpz.),
- [3] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204/2002 poz.1728),
- [4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie profilu wody w kąpielisku (Dz. U. Nr 36/2011, poz.191),
- [5] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1550),
- [6] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1549),
- [7] Projekt z dnia 24.02.2014 r. pn. *Rozporządzenie Ministra Środowiska o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych,*
- [8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji (Dz. U. Nr 257/2011 poz.1545),
- [9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie wykazu substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. Nr 257/2011 poz.1528),
- [10] Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015, DMIŚ Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska , GIOŚ W-wa, 2012,
- [11] Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015 w województwie podkarpackim, WIOŚ Rzeszów 2012,
- [12] Ministerstwo Środowiska, Raport dla obszaru Dorzecza Wisły z realizacji art.5 i 6 zał. II, III, IV Ramowej Dyrektywy Wodne 2000/60/WE, Warszawa 2005,
- [13] Mapa Podziału Hydrograficznego Polski, IMGW Warszawa 2005,
- [14] Guidance Document No13.Overall Approach to the Classification of Ekological Status and Ekological Potential, Office for Publications of the European Communities, Luxembourg 2003,
- [15] Plan gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa 2011,
- [16] Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016), KZGW W-wa 2010,

- [18] Dyrektywa 2000/60/WE, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 327/1, Bruksela 2000,
- [19] Wytyczne metodyczne do przeprowadzenia monitoringu i oceny potencjału zbiorników zaporowych w Polsce, GIOŚ Warszawa 2010,
- [20] Przewodnik metodyczny. Zasady poboru i opracowania prób fitobentosu okrzemkowego na potrzeby oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w Polsce zgodnej z Ramową Dyrektywą Wodną, GIOŚ Warszawa 2010,
- [21] Wykazy jednolitych części wód. KZGW Warszawa 2009.